

Najnovija istraživanja otkrila da u rijeci Dravi žive čak 74 vrste riba, od kojih i pet endemskih

13.4.2023.

U rijeci Dravi danas žive čak 74 vrste riba, po čemu je najbogatija rijeka u Hrvatskoj. Iako su prva istraživanja u Varaždinskoj županiji provedena još prije 150-ak godina, o ribama „europske Amazone“ još uvijek se (pre)malo zna. Važan doprinos stoga je knjiga jednostavnog naziva „Ribe rijeke Drave“ koja je jučer predstavljena u palači Herzer u Varaždinu u sklopu „Srijede u Muzeju“.

Publikaciju je izdala Javna ustanova Priroda Varaždinske županije, a nastala je kao rezultat istraživanja provedenog 2021. godine na devet lokacija na starom toku rijeke Drave i kanalima uz dravske akumulacije u Varaždinskoj županiji. Riječ je o šestoj publikaciji u nakladi JU Priroda, a jednoj od čak tri izdanih prošle godine i financiranih u okviru EU projekta Riverside, na kojem su bili jedan od partnera.

- Provođenjem istraživanja pokušavamo prikupiti relevantne podatke o pojedinim vrstama i pratiti njihovo stanje, jer poznato je da se djelovanjem čovjeka na prirodna staništa mijenjaju populacije i raznolikost prisutnih vrsta. Stoga je cilj ove publikacije pridonijeti boljem poznavanju dravske faune riba, kao i osvijestiti važnost njihove zaštite i očuvanja. U publikaciji je predstavljeno 45 vrsta riba, s naglaskom na one najugroženije. Moram reći da nam zapravo nije poznata niti jedna slična publikacija koja je tako detaljno opisala faunu riba rijeke Drave, na što smo posebno ponosni – istaknula je Sanja Kopjar, ravnateljica JU Priroda Varaždinske županije.

Na predstavljanju je bila i zamjenica župana Silvija Zagorec, kao i ravnatelj Gradskog muzeja Varaždin Miran Bojanić Morandini.

Publikacija nije slučajno predstavljena u varaždinskom muzeju, jednom od rijetkih s vlastitim Prirodoslovnim odjelom na čijem je čelu kustos dr. sc. Mišel Jelić. Upravo je on predstavio knjigu, kao jedan od autora tekstova i fotografija, a uz to je sudjelovao i u samom istraživanju.

- Od ukupno 137 vrsta slatkovodnih riba u Hrvatskoj, u rijeci Dravi živi više od polovice tih vrsta, među kojima i pet endemskih vrsta dunavskog slijeva: mladica, plotica, balonijev balavac, prugasti balavac i mali vretenac. Kada smo pisali ovu knjigu, raspolagali smo s podatkom o 72 vrste, no naknadno smo utvrdili dvije nove. Sa svakim istraživanjem broj vrsta se povećava, otkrivamo nove ili utvrđujemo da se invazivne vrste proširuju, što nije dobro, ali je realnost. Na pojedinim dijelovima Drave nekih vrsta više nema zbog izgradnje akumulacija koje su drastično promijenile staništa, ali su se pojavile nove vrste kojih prije nije bilo – rekao je dr. sc. Jelić.

Napomenuo je da je prije 100-tinjak godina Drava više bila poput divlje alpske rijeke. - Tada, primjerice, šarana baš i nije bilo, nego je to bila dominantno zona mreke koje ima i danas, ali ne u tolikom broju. Dosta brojna vrsta je podust, koja je jako zanimljiva jer je bila glavna hrana mladici, koje je danas praktički nestala na ovom području – naveo je Jelić.

Prva istraživanja ribljih vrsta na varaždinskom i širem području napravili su krajem 19. stoljeća dr. sc. Adolf Eugen Jurinac, biolog i ravnatelj gimnazije u Varaždinu, jedan od prvih doktora zoologije u Hrvatskoj, a uz njega i Đuro Šebišanović, koji je također radio kao profesor u varaždinskoj gimnaziji.

– Zahvaljujući njima imamo popise vrsta koje su ovdje živjela prije 150-ak godina, tako da možemo raditi usporedbe. No, nakon njih nije bilo puno istraživanja, tako da imamo oskudne podatke, pa ne znamo utjecaj klimatskih promjena na zajednice riba, odnosno utjecaj invazivnih vrsta riba i beskralježnaka. Pred nama je svakako još puno istraživanja – zaključio je dr. sc. Jelić.

Uz njega, autori teksta u publikaciji „Ribe rijeke Drave“ su Dino De Bona, Ivica Pakrac i Damir Valić.

